

HILSNINGSTALE PÅ NORGES KJØTT- OG FLESKESENTRAL'S
50-ÅRS JUBILEUM

Det er med glede at jeg på min regjerings vegne kan rette en hilsen til Norges Kjøtt og Flestesentral i anledning 50-års jubileet.

Kjøtt har vært en viktig del av nordmenns kosthold like fra den første veidemannens tid. Sammen med fisken var det kjøtt fra jakt og fangst som gjorde det mulig å leve her oppe under iskanten. Etter hvert som jordbruket

2.

utviklet seg ble kjøtt og fleusk en naturlig og viktig del av produksjonen. Forholdene lå godt til rette for det. Store deler av jordbruksarealene kunne bare nyttes til vekster som måtte foredles gjennom husdyr for å gi mat for folk. I tillegg har våre skog og fjellvidder dannet et naturlig grunnlag for kjøttproduksjone.

I det gamle bondesamfunnet var det produksjon til eget bruk som var det vesentligste. Med industriutviklingen og urbaniseringen skilte produsent og forbruker lag. Omsetning og foredling ble nødvendige funksjoner, og det er på dette område at dagens jubillant, Norges Kjøtt og Fleskesentral, har spilt en ledende rolle.

Uten at jeg i denne forbindelse skal gjøre noe stort nummer av "de harde tretti-åra" så må det kunne sies at forholdene var vanskelige både for bonden som produsent og bymannen og industriarbeideren som forbruker. Det er ingen tilfeldighet at det var i denne tida at samarbeids og solidaritetstanken for alvor slo igjennom i så mange grupper i samfunnet.

Selv om det fantes mange fellestiltak som ble drevet på samvirkebasis rundt om på bygdene tidligere, er det årene rundt 1930 som representerer gjennombruddet for organiseringen av omsetning og foredling av jordbruksproduktene. Dette var et arbeid som bøndene selv var drivkraften i, men det er likevel klart at myndighetenes

4.

medvirkning var en avgjørende faktor. Omsetningsloven av 6. juni 1930 ga grunnlaget for de landsomfattende samvirkeorganisasjonene og deres virksomhet for å regulere og stabilisere markedet.

Det er grunn til å understreke at det her ble tatt et politisk valg som en kanskje nå i ettertid har bedre grunnlag for å vurdere rekkevidden av, enn dengang beslutningen ble tatt.

En ga de landsomfattende samvirkeorganisasjonene ansvaret for å regulere markedet, og en ga de også vekstmuligheter for å kunne påta seg et slikt ansvar. I andre land finner vi at disse oppgavene hovedsaklig er tillagt

offentlig eller halvoffentlige organer. På denne måten har de norske jordbruksprodusentene fått et betydelig medansvar og medinnflytelse i forhold som er avgjørende for deres økonomiske situasjon. Dette er demokrati i ordets rette forstand.

Det er imidlertid også et ansvar som forplikter. Det er viktige samfunnsmessige oppgaver som skal løses og de kan ikke løses ut fra produsentenes interesser alene.

Formålet med den markedsorganisasjon som er blitt skapt med utgangspunkt i Omsetningsloven, er ikke bare å sikre produsentene sikker og jevn avsetning for sin

produksjon. Det er også å sikre forbrukerne jevne og tilstrekkelige tilførsler av produkter med høy og stabil kvalitet. Det er med glede jeg kan konstatere at Norges Kjøtt og Fleskesentral i de 50 år den har eksistert har virket på en slik måte at kjøttsektoren er blitt fremholdt som modell for en markedsorganisering som oppfyller de krav en fra myndighetenes side stiller i dagens situasjon.

Utviklingen har selvsagt ikke gått av seg selv. Jeg vet det tok nær 25 år fra konstrueringen av Norges Fleskesentral, som den da het, den 16. juni 1931 og til hele landet var dekket med distriktsvise slakterier. Det var heller ikke lett å få gjennomslag for de nødvendige tiltak

for å bedre kvaliteten på produktene. Det er grunn til å berømme jubilanten og for det banebrytende arbeid de her er gjort til beste både for produsent og forbrukere.

Jeg har også merket meg at en i Norges Kjøtt og Fleskesentral ikke bare har maktet å samarbeide innad i organisasjonen, men hatt et aktivt samarbeide med andre organisasjoner, også utenfor den nære familie av andre jordbruksorganisasjoner. Jeg synes det er spesiell grunn til å nevne det samarbeid en har hatt med forbrukersamvirket om produksjon av foredlede kjøttvarer. Det er et samarbeid med perspektiv, og som viser at produsenter og forbrukere kan enes om å løse oppgaver i felles interesse.

I de 50 år Norges Kjøtt og Fleskesentral har eksistert, har vi hatt en sterk utvikling på det landbrukspolitiske område. Staten har tatt på seg et stadig større ansvar for utviklingen av landbruket og for de økonomiske og sosiale forhold for landbruksbefolkningen.

Denne utvikling har skjedd i nært samarbeid med landbrukets egne organisasjoner. Ja, Norge er trolig det land hvor en har gått lengst i å trekke landbrukets organisasjoner forpliktende inn i gjennomføringen av landbrukspolitikken. Det er myndighetenes oppfatning at det nære samarbeid en har med organisasjonene, og den nære kontakt en dermed oppnår med de praktiske yrkesutøvere og deres problemer, er en avgjørende forutsetning for den ambisiøse landbrukspolitikk vi har lagt opp til her i landet.

Norges Kjøtt og Fleskesentral framstår i jubileumsåret som en av hjørnesteinene i vårt landbrukssamvirke. Dette innebærer at organisasjonen er en viktig del av det organisasjonsmønster som myndighetene samarbeider med i gjennomføringen av landbrukspolitikken. I dette samarbeid vil en stadig stå overfor nye oppgaver og utfordringer. Det er min overbevisning at vi i framtiden, på samme måte som hittil, vil kunne møtes med en positiv og ansvarlig holdning til løsningen av oppgavene.

Jeg ønsker Norges Kjøtt og Fleskesentral til lykke med arbeidet i fremtiden og gratulerer med dagen og 50-års-jubileet.